

Родолубие

Помним ли нашите герои - IV-та част

Ако има една дума, която да характеризира най-добре "бащата на българската конница", то това е храброст. Винаги, когато има възможност, той води атаката на своите войници и се врязва в неприятелските редици. Смелостта му се

предава на войниците и ги заразява. Те са готови да се втурнат в атака само след една негова дума, защото той е войник, като тях. Той е непретенциозен, суров към себе си също като спартанец. Храбростта и скромността го правят велик пълководец, грижата за войника го прави велик човек. По време на Балканските войни е началник-щаб на Трета, а после на Пета армия. По време на Първата световна война е командир на I-ва конна дивизия и взема решително участие в настъплението на Трета армия в Добруджа. Битката при Добрич е само един пример за решителна намеса на конницата му в ЗАПАЗВАНЕТО НА ОСВОБОДЕНИЯ ГРАД ПОД БЪЛГАРСКИ КОНТРОЛ И СЪДБОНОСНАТА МУ РОЛЯ ЗА ХОДА НА ЦЯЛАТА ВОЕННА КАМПАНИЯ В ДОБРУДЖА. Предвожданата от него кавалерия разбива обединените войски на неприятеля в няколко епични битки, пленявайки хиляди вражески офицери и войници - румънски, сръбски и руски. Освобождава цялата Добруджа, до делтата на река Дунав. Паметни са останали думите на РОДЕНИЯ В РУСКАТА ИМПЕРИЯ И РУСОФИЛ ПО ДУША БЪЛГАРСКИ ГЕНЕРАЛ,

произнесени пред строената българска конница, когато към тях се насочва превъзхождаща ги двукратно цяла руска кавалерийска дивизия: „Кавалеристи, **Бог ми е свидетел, че съм признателен на Русия задето ни освободи. Но какво търсят сега казаците в нашата Добруджа?** Ще ги бием и прогоним както всеки враг, който пречи за обединението на България!“. Българския военачалник е награден лично от германския фелдмаршал Аугуст фон Макензен с германски железен кръст „За храброст“, като при награждаването, главнокомандващият изтъква: **"Много висши кавалерийски началници Ви завиждат и не мога да ги убедя в писма, че това, което Вие направихте се е случило наистина!"**. Приложилия широко успешната стратегия "блицкриг" генерал-фелдмаршал Хайнц Гудериан, по-късно ще напише: **„При разработването на принципите на танковата война съм се учил на тактика от действията на конницата на генерал Колев в Добруджа“**.

Трябва да се отбележи, че **ПРИ НАЙ-ВАЖНИТЕ СИ ПОБЕДИ** (например при Карапелит и Добрич) нашия генерал не е получил задачите от командването, А **САМ ПРОЯВЯВА ИНИЦИАТИВА И ПОЕМА ОТГОВОРНОСТ**.

ТОВА Е МНОГО ВАЖЕН ФАКТ, ЗАЩОТО ФАКТИЧЕСКИ САМОСТОЯТЕЛНИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА МНОГО БЪЛГАРСКИ ВОЕНАЧАЛНИЦИ ИЗВОЮВАТ ПАМЕТНИ ПОБЕДИ НА НАШАТА ВОЙСКА, А КОГАТО ТЕ ПОЛУЧАВАТ НАРЕЖДЕНИЯ ОТ ЧУЖДЕСТРАННАТА ВОЕННА И НАША ПОЛИТИЧЕСКА МАСОНАРИЯ СЕ СТИГА ДО ОБЪРКВАНЕ, ЗАБАВЯНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА И ЗАГУБИ. ТОВА Е И ЦЕЛТА НА ИУДОМАСОНСКАТА СГАН, КОЯТО НАКРАЯ ДОВЕДЕ ДО ДИПЛОМАТИЧЕСКА ЗАГУБА НА ВОЙНИТЕ, РАЗОРЕНИЕ, НАЦИОНАЛНИ

КАТАСТРОФИ, ОТЧАЯНИЕ И ДО БЕЗБОЖЕН КОМУНИЗЪМ НАШИЯ ХРАБЪР НАРОД, КОЙТО СПЕЧЕЛИ ГЕРОЙСКИ СВОИТЕ БИТКИ!

**Големия български герой почива честит и доволен,
защото неговата България е обединена, не доживява до
предателствата на масонската банда ръководена от
Кобурга „цар“ и унизителния Ньойски мир.**

Ето и по-подробно биографията на видния наш военачалник:

Иван Колев е роден на 15 септември 1863 г. в бесарабското село Бановка, създадено в 1821 г. от български преселници от с. Чоба, Пловдивска област. **На 2 ноември се обявява Сръбско-българската война (1885) и на 9 ноември Иван Колев постъпва като доброволец в Ученическия легион.** На 14 януари 1886 г. постъпва във Военното училище в София. На 27 април 1887 г. завършва Военното училище, произведен е в първия офицерски чин подпоручик и зачислен в Трети конен полк.

В началото на 1892 г., след успешно положени изпити постъпва във военната академия в Торино, която завършва през 1894 година. През май 1902 г. е назначен за помощник-командир на Лейбгвардейския ескадрон (реорганизиран през 1904 г. в полк). На 14 февруари 1904 г. е произведен в чин подполковник и е назначен за началник на щаба на Кавалерийската инспекция. През септември 1907 г. подполковник Колев е изпратен на стаж в австрийската войска и зачислен в Седми улански полк в Пардубиц, от където се завръща през октомври 1908 г. и на 15 октомври е произведен в чин полковник, и назначен за командир на Лейбгвардейския конен полк.

В началото на Балканската война (1912-1913) г. е началник-щаб на укрепения пункт Ямбол, след което от

ноември 1912 г. временно изпълнява длъжността началник-щаб на Трета армия. През Междусъюзническата война (1913) е началник-щаб на Пета армия.

След войната отново поема командването на Лейбгвардейския конен полк. През октомври 1914 г. е назначен за командир на 10-а пехотна беломорска дивизия, а на 2 август 1915 г. е произведен в чин генерал-майор.

Конната дивизия на ген. Иван Колев в поход

По време на Първата световна война генерал-майор Колев е инспектор на конницата и командир на I-ва конна дивизия. **Под негово ръководство тя взема участие в настъплението на Трета армия в**

Добруджа по време на Първата световна война при Куртбунар, Кочмар, Карапелит, Добрич, Мустафа ачи - Азаплар, Топрахисар, Текиргьол, Кюстенджа, Черна вода и Мачин, пленявайки хиляди неприятелски офицери и войници - румънски, сръбски и руски. Освобождава цялата Добруджа, до делтата на река Дунав.

Той се врязва в неприятелските редици начело на кавалеристите при Куртбунар, води впечатляващата кавалерийска атака при Мустафа Ачи, стои най-близо до противника и при Палас Мик, както и всеки друг път, когато му се отдаде възможност. Смелостта му се предава на войниците, заразява ги. Те са готови да се втурнат в атака само след една негова дума, защото той е войник, като тях. В

най-трудните моменти на битката за Кубадин, под дъжд от куршуми, Иван Колев с коня си язди до позицията и скача в окопите, застава до войниците си и им вдъхва нови сили. Присъствието на генерала им дава сили при всеки труден момент от боя.

Генерал Колев е непретенциозен, суров към себе си също като спартанец. При десетдневните боеве за отбраната на линията Первелия – кота 90 той прекарва цели осем денонощия на бойната линия, редом до войниците си, а когато атаките отслабват, спи по два-три часа на денонощие в командирския си файтон, завит с платнище. Под файтона, на земята, почива началникът на щаба на дивизията полковник Кисъов, също завит с платнище. След боя през деня двамата са разгледали картата на бойните действия, съставили са план за следващия ден и чак тогава си позволяват да починат. Наблизо има село, но командирът остава там, където са неговите войници. В дъжда и ледения октомврийски вятър, наравно с конника, артилериста и пехотинеца.

Храбростта и скромността правят генерал Колев велик пълководец, грижата за войника го прави велик човек. Винаги предвидлив, той се старае за това никога да не го изложи излишно на опасност, да предпази частите си от излишни жертви.

Хладнокръвие
то на генерала е
пословично. Как
иначе би могло
да се опише
случилото се
при Мустафа
Ачи? Славният
командир
оставя
противника да
достигне само

на няколко десетки крачки от нашите окопи,
защитавани смело от конната батарея на капитан
Векилски и шепа колоездачи и пехотинци. И без да
трепне и мускул по лицето му, застава начело на три
полка кавалеристи в една страховита кавалерийска
атака, която ще обърне противника в паническо
бягство. Същото хладнокръвие може да се каже, че
допринася и за победите при Добрич, Куртбунар, Кочмар
и Карапелит... - имената са много. Такъв командир е
Иван Колев.

Нека да проследим хронологията на събитията:

На 2 август 1915 г. Колев произведен в първия генералски чин генерал-майор.

На 3 септември 1916 г. Първа конна дивизия под командването на ген.-майор Иван Колев, която едва предния ден е започнала бойни действия срещу Румъния в Първата световна война, разгромява със сабите си румънска бригада от 19-а пехотна дивизия в паметен бой между Карапелит и Кочмар. Генералът лично предвожда кавалеристите си, удряйки противниковата колона във фланг. След страшния

удар на бойното поле остават посечени над 600 румънски трупа, а повече от 1000 войници са взети в плен.

Трябва да се отбележи, че генералът не е получил задачата от командването, А **САМ ПРОЯВЯВА ИНИЦИАТИВА И ПОЕМА ОТГОВОРНОСТ**, след като разкрива румънския замисъл бригадата да бъде изпратена в помощ на обсаждания от българите Тутракан.

На 4 септември към ръководените от Колев войници се насочва цяла руска кавалерийска дивизия, превъзхождаща двукратно българската. В Щаба на действащата армия очакват сблъсъка с тревога, поради опасения, че някои войници няма да вдигнат ръка срещу бившите ни освободители.

Паметни са останали думите на РОДЕНИЯ В РУСКАТА ИМПЕРИЯ И РУСОФИЛ ПО ДУША БЪЛГАРСКИ ГЕНЕРАЛ, произнесени пред строената българска конница, когато към тях се насочва превъзхождаща ги двукратно цяла руска кавалерийска дивизия:

„Кавалеристи, Бог ми е свидетел, че съм признателен на Русия задето ни освободи. Но какво търсят сега казаците в нашата Добруджа? Ще ги бием и прогоним както всеки враг, който пречи за обединението на България!“

На 5 септември конната дивизия поема рискован рейд на север и в поредица от схватки отблъсква руски разузнавателни конни разезди, заемайки стратегическото шосе Добрич-Силистра.

На 7 септември 1916 г., третият решителен ден от боевете на Добричката епопея, генерал Колев отново демонстрира тактически усет и **инициативност (отново самостоятелни действия, които водят до нова решителна победа)**. В най-критичния момент от отбраната на града, когато една непълна българска дивизия изнемогва под напора на атакуващи руски,

румънски и сръбски войски, той не се поколебава да предприеме крайно рискован, но пресметнат ход. Оставяйки слаби заслони срещу руската кавалерия и без да изчака заповед от командващия армията, Колев насочва дивизия към Добрич. Следобед на 7-ми септември 1916 г., неминуемата загуба и отстъплението от току-що освободения Добрич е предотвратена от своевременната намеса на разположената на запад конница на генерал Иван Колев, която прави бърз и смел 40 километров преход на югоизток от Кочмар, след като на 3 септември вече е разбила превъзхождащите я руско-румънски части в битката при Карапелит. **Без да дочака заповед от Щаба на армията, генерал Колев насочва своята Първа конна дивизия срещу фланга на сръбските части. В късния следобед на 7 септември край с. Голямо Чамурлий (дн. Смолница) конната дивизия разгромява сърбо-хърватската дивизия и я принуждава да отстъпи в безпорядък. Бранителите на града се вдигат в неудържима контраатака. Това води до паника и сред руските части, разположени пред фронта на варненските войски, които също отстъпват на север. ДОБРИЧ Е СПАСЕН, А С ТОВА И ТУТРАКАНСКАТА НАСТЪПАТЕЛНА ОПЕРАЦИЯ!**

Неприятелските войски се оттеглят в паническо бягство, а сръбско-хърватската доброволческа дивизия напълно губи боеспособността си.

Победите при Карапелит-Кочмар и при Добрич са от оперативно-стратегическо значение, като оказват и огромно психологическо въздействие на войските от двете страни на фронта. След като е разбит и при Тутракан, противникът започва да се оттегля по целия фронт в Добруджа. Създават се условия частите на Трета армия да влязат без бой в Силистра на 9 септември.

Това е само един пример за решителна намеса на

конницата на генерал Колев, ЗАПАЗИЛА ОСВОБОДЕНИЯ ДОБРИЧ ПОД БЪЛГАРСКИ КОНТРОЛ И ИЗИГРАЛА СЪДБОНОСНА РОЛЯ ЗА ХОДА НА ЦЯЛАТА ВОЕННА КАМПАНИЯ В ДОБРУДЖА.

На 30 септември 1916 г. е награден с германски железен кръст „За храброст“, лично от германския фелдмаршал Аугуст фон Макензен - главнокомандващ войските на Балканите. При награждаването, главнокомандващият изтъква: "**Много висши кавалерийски началници Ви завиждат и не мога да ги убедя в писма, че това, което Вие направихте се е случило наистина!**" По време на едномесечните сражения на Кубадинската укрепена линия, конната дивизия воюва на десния фланг на армията. Тук тя взема участие в ожесточените боеве срещу струпаните огромни войски, **като запущва очертаващ се пробив**. На 18 октомври **конницата първа преодолява Кубадинската позиция**. На 23 октомври при с. Кара Мурад (северно от Кюстенджа) Първа конна дивизия обкръжава и пленява 265-а Оренбургска дружина, заедно с командира ѝ и бойното знаме.

В последните дни на декември 1916г. и първите дни на януари 1917г. конната дивизия е спешена и е усилена с пехотни части и артилерия. **Генерал Иван Колев доказва, че е славен военачалник, който може успешно да командва едновременно кавалеристи, пехотинци, артилеристи и пионери в неговата фактически малка армия в славната 3-та армия.**

Операцията около гр. Мачин, в една непроходима и гориста местност при ужасни зимни условия, липса на пътища и други естествени препятствия, умора и изтощение от постоянните боеве, **представлява пореден героичен подвиг и блестящ финал на цялата Добруджанска кампания.**

Опитът на руските войски да задържат поне Мачинската позиция в Северна Добруджа не успява главно поради невероятният устрем на настъпващите български войски. След преодоляване на телени заграждения и атаки на нож, на 3 януари града е овладян.

След голямата победа с донесение № 1041 генерал Колев докладва до щаба на Трета армия следното:

„Днес настъплението продължи; след като веригите стигнаха до 50-100 крачки от телените мрежи на неприятелската позиция, предприе се атака под силен артилерийски, пехотен и особено картечен огън. Частите на Усилената конна дивизия към 2 1/2 ч. сл. пл. атакуваха, като нанесоха удара с десния си фланг, въпреки съпротивата на противника. Добре подготвена с артилерийски огън, атаката напълно успя и към 4 ч. нашите войски заеха гр. Мачин.“ Пленени са 15 вражески офицери и над 2000 войници.

На 5 януари е превзета и Тулча, с което завършва бойният път на дивизията в Добруджа. След това до лятото на 1918 г. тя охранява дунавското крайбрежие на Северна Добруджа и част морския бряг.

За 4 месеца Първа конна дивизия изминава почти 1000 километра, помитайки всичко по пътя си. Кавалеристите дават само 189 убити и 965 ранени. Заслугата е преди всичко на генерал Иван Колев. През това време той стоически понася всички лишения наред със своите бойци и не слиза от арабския си кон.

За времето на 30-годишната си служба той е ползвал едва 7 месеца отпуск. Всичко това се отразява на здравето му. На 10 май 1917 г. генерал Колев е назначен за командващ 3-а армия в Добруджа, но още в края на месеца е принуден да напусне фронта и заминава на лечение във Виена. На 28 юли е

произведен в чин генерал-лейтенант „За особени заслуги през войната в Добруджа” и е награден с орден „За храброст”. На следващия ден 53-годишният генерал умира във виенски санаториум.

Траурната процесия за генерал Колев

Така завършва един живот, изживян с мисъл и в служба на България. Преставя да тупти едно истинско, голямо българско сърце. Иван Колев почива честит и доволен, защото неговата България е обединена. Той не доживява до предателствата на масонската банда ръководена от Кобурга „цар“ и унизителния Ньойски мир.

По-късно тленните му останки са пренесени и погребани в София. В негова чест в град Добрич е поставена паметна плоча. През 2007 г. се създава граждански комитет за паметник на генерал Иван Колев. На 7 септември 2016 г. в Добрич той бе официално открит. **Доста символично е, че е издигнат на мястото на паметника на съветския окупатор маршал Толбухин.**

*Паметника на генерал Колев в Добрич,
изместил демонтирания символ на
съветската комунистическа окупация*

Две български села са наречени в негова чест: Генерал Колево (Област Варна) и Генерал Колево (Област Добрич). Неговото име носи и главният варненски булевард, свързващ центъра на града с квартал "Левски". На Иван Колев е посветено стихотворението на Иван Вазов „Добруджанската конница“.

Слава на българските герои!

Бог да се смили над душата на великия Българин!

Награди:

Орден „За храброст“ II и III степен – 1-ви и 2-ри клас

Орден „Св. Александър“ III степен с мечове по средата

Орден „За военна заслуга“ IV степен и V степен с корона

Орден „За заслуга“ на обикновена лента

Бронзов медал за 1885 година

Знак за 10 годишна служба

Знак за 20 годишна служба

Кръст за Независимостта

Възпоменателен кръст за възшествието на княз Фердинанд на престола

Германски орден „Железен кръст“ I и II степен

Руски орден „Св. Станислав“ II степен

Италиански орден „Италианска корона“ IV степен

Румънски орден „Румънска корона“ III степен

Сръбски орден „Белий Орел“ III степен

Турски орден „Железен полумесец“

Австрийски медал за 60 г. царуване на император Франц Йосиф II

{{_LINK1_}}